

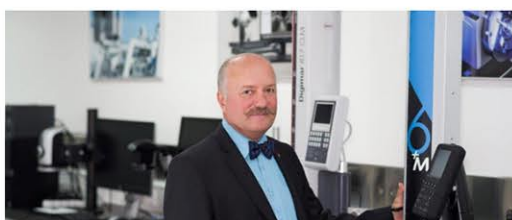
PROFIL

Byznys s mikrometry aneb Baťa z Uherského Brodu

PETR ČERMÁK
04 / 12 / 2017

Před pětadvaceti lety začal „z garáže“ prodávat měřicí přístroje, které dokázaly rozlišit setiny milimetru. Dnes má uherskobrodská firma Prima Bilavčík moderní sídlo v centru města, zákazníky po celém světě a přístroje měří na desetiny mikrometru. Pro srovnání: lidský vlas mívá v průměru od 42 mikrometrů výš.

Petr Bilavčík se rozhlíží po pražské kavárně. „Nesedí spáry mezi skříňkami. A támhle visí nakřivo obraz,“ dráždí jeho vycvičené metrologické oko milimetrové rozdíly, jichž by si kterýkoli z ostatních hostů nejspíš nevšiml. Úspěšný byznysmen z Uherského Brodu po čtvrtstoletí v oboru zkrátka vidí svět kolem sebe trochu jinak.

Petr Bilavčík

To, co většinou vůbec nevnímáme, nebo to považujeme za samozřejmost, je přitom z jeho pohledu naprosto zásadní: „Běda, když ve starověkém Římě nepřišel stavitel na porovnání základní míry lokte k panovníkovi! Byl nemilosrdně popraven, přesné měření je základem všeho – antického tesání kamene stejně jako dnešní výroby aut.“

ZLATÉ ČESKÉ RUČÍČKY

Sklony k maximální preciznosti v Bilavčíkovi nejspíš dřímaly odjakživa. „Když jsem po škole nastoupil do brodské zbrojovky, okamžitě mě to táhlo za tou nejpřesnější prací, do výroby leteckých motorů.“ To býval ještě podnikovým zaměstnancem, stejně jako v několika porevolučních letech v Německu. Když se po čase vrátil domů a přemýšlel, co dál, rozhodl se založit rodinnou firmu. Dal jí své jméno a vybudoval metrologické impérium, jež ve střední Evropě nemá obdoby.

Dnes – stále v Uherském Brodě, kde má kořeny – zaměstnává desítky lidí a sklízí obdiv i od Němců, kteří jsou proslulí svým pedantstvím. Od tamní měřicí značky Werth dostal už několikrát cenu pro nejlepšího obchodního zástupce planety. S úsměvem pod svým mikrometrově pěstěným knírkem poukazuje na fenomén „zlatých českých ručiček“, jež si v případě nouze poradí s kdejakým zádrhelem: „My občas právě díky improvizaci dokážeme změřit i věci, na které Němci s jejich přísnými pravidly prostě nedosáhnou. Ono vždycky nestačí jen někam strčit měřidlo a odečíst míry. Někdy je to v naší měřicí laboratoři docela detektivka.“

Což v některých případech platí i doslova: jak se obor metrologie vyvíjí, zařadila se k zákazníkům Bilavčíkovy firmy už i policie. „Nakupovali od nás 3D skenery,“ vysvětluje majitel. Takže i u českých detektivů lze už spatřit scény podobné těm z amerických seriálů typu CSI New York: policista naskenuje místo činu a v laboratoři pak dokáže s pomocí 3D modelu na základě nasnímaných stop analyzovat, odkud se střelelo, nebo jak došlo k autonehodě.

Nejmodernější přesné technologie využívají rovněž architekti při projektování nových budov, nebo také památkáři, když se snaží zachovat originální podobu památek ve virtuální podobě. Žádné přibližné náčrty „vocačat pocamačat“, ale dokonale přesné míry a výpočty. K tomu jsou potřeba špičkoví experti, které si firma sama vyhovává. „Nové lidi si dodnes osobně vybírám, našťastí mi to velikost firmy stále umožňuje. Potřebné profese si pak sami školíme v našem vlastním vzdělávacím středisku, protože hotoví odborníci na trhu zkrátka nejsou.“

Ve firmě tak lze narazit i na takřka pohádkové příběhy. Obchodní ředitelka Vladimíra Černíčková, služebně nejstarší ze zaměstnanců, se zkraje trochu ošívá, když má vylíčit svoji kariéru. „Před sedmnácti roky jsem hledala práci, kterou bych mohla dělat při mateřské. Ve školce, kam jsem vodila syna, visel inzerát, že firma pana Bilavčíka hledá někoho na úklid – jednou týdně. Dostala jsem šanci a vidíte, pracuju tady dodnes,“ říká současná šéfka obchodu.

Laboratorní expert Miroslav Jarský, který odpovídá za kalibrace teploty, tlaku, hmotnosti a vlhkosti, se metrologii věnuje dvacet let. K Bilavčíkovi přišel před deseti lety od konkurence. „Když šéf zakřičí, opravdu bych vám nepřál to slyšet. Má ale několik zásadních předností: naslouchá různým názorům a dá se s ním mluvit, nebojí se inovací a vydělané peníze investuje do rozvoje firmy.“

Příkladem uherskobrodské konkurenceschopnosti mohou být farmaceutické kalibrace. Firma ručí za přesnost přístrojů, které ve varnách léků hlídají správnou teplotu či hmotnost jednotlivých přísad. „Teplotu umíme změřit v rozmezí od -100 °C do +1 600 °C a dokážeme přitom odečítat s přesností až na tisícinu stupně. Zrovna ve farmacii je maximální přesnost obzvláště důležitá, například vážení tam probíhá běžně v miligramech a leckdy i v setinách miligramů.“

SVĚT PODLE BATI

Lidé, kteří se u Bilavčíka hlásí o práci, často přicházejí na základě referencí, jež po kraji kolují o firmě, která byla na Zlínsku vyhlášena Zaměstnavatelem roku 2006. Žádný ze tří potomků u otce zatím nepracuje. Syn sice projevil zájem, rodič ho však vyhnal na zkušenou jinam. „Zkraje jsem z toho nebyl nadšený, musel jsem vystoupit z komfortní zóny. Ale čím dál víc jsem mu za to vděčný,“ vypráví osmadvacetiletý Martin Bilavčík, jenž se do otcova podnikání chystá zapojit zhruba během dvou let: „Počítám, že si projdu všechno od píky,“ říká a říká, který nyní pracuje v Praze v oboru leteckých motorů.

Petr Bilavčík rád pečuje rovněž o své město, příkladem budíž projekt domova důchodců, který má v plánu celý zaplatit. „Všichni stárneme, už tam mám pro sebe vybraný pokoj,“ směje se šestapadesátiletý byznysmen. Také již zmíněné školící středisko je výraznou stopou značky Prima Bilavčík v Uherském Brodě. Pískovcem obložená budova stojí na místě dávno zbořeného městské brány. „Na věžičku jsme dali sluneční hodiny a hlavně zvonkohru, na níž jsme během olympiády oslavovali vyzváněním chorálu We are the Champions české medaile. Jinak pravidelně zvoníme dvakrát denně,“ líčí pan Bilavčík.

Blízký je mu i slovácký folklor. Od raného mládí tančil v souboru Olšava a našel si tam ženu, která s ním zakládala firmu – byla jeho prvním zaměstnancem. Paní Bilavčíková však před jedenácti lety nečekaně zemřela. Pan Bilavčík dodnes obléká taneční kroj jedna z vůdčích osobností veteránského souboru Oldšava, s nímž cestuje (i díky svým obchodním kontaktům) křížem krážem po zeměkouli. „Procáral jsem celý svět, viděl jsem i Batavii – baťovskou stopou v Brazílii. Právě Baťovi bych se rád přiblížil, nepřestává mě udivovat jeho energie. Nějaká kapka jeho ducha v tom našem kraji asi musela zůstat. Taky říkal, že je jedno, co děláte, ale musíte to dělat nejlíp na světě. Toho se snažím držet.“

Petr Bilavčík jako člen folklorního souboru Oldšava

Páté zlato z veletrhu

Uherskobrodská firma Prima Bilavčík získala v říjnu na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně už popáté Zlatou medaili – tentokrát za kompaktní průmyslový CT skener TomoScope XS v kategorii Inovace v automatizační technice. Firma přístroj dodává od německého výrobce Werth, ovšem doplnila ho o možnosti měření přímo ve výrobě za použití automatizačních prvků a robotů tak, aby byl v souladu s trendem Průmysl 4.0.